

Aarhus, den 9. juni 2013

Til

Børne- og Undervisningsudvalget

Hermed en opfordring til at udvalget tilskynder til, at der snarest udsendes bestemmelser om, hvordan den fællesfaglige naturfagsprøve skal gennemføres foråret 2014 eller at udskyde den nye prøve til fx 2014-15.

I Lov om ændring af lov om folkeskolen (Indførelse af fælles naturfagsprøve) står

"Det foreslås, at indførelse af en fællesfaglig naturfagsprøve i 9. klasse sker med virkning fra og med skoleåret 2013/2014 for at sikre skolerne tid til at forberede sig og tilpasse undervisningen til den nye prøve."

Men hvordan skal vi forberede os, når der endnu ikke foreligger bestemmelser om, hvordan prøverne skal gennemføres?

Ca. 60.000 elever skal til afgangsprøve foråret 2014. De bliver ladet i stikken, hvis ikke deres lærere snart får mulighed for at tilrettelægge en undervisning, der kan forberede dem kvalificeret til prøven.

Hvilke faglige elementer indgår i den fælles prøve? I loven står: "Prøven skal tage udgangspunkt i naturfaglige områder, der er fælles for fagene, herunder fagenes fælles trinmål, og give mulighed for at prøve eleverne i et samspil mellem teori og praktisk arbejde i en fællesfaglig sammenhæng."

Men flere af de fælles trinmål er kun fælles for to af fagene. Kan nogle af eleverne trække en opgave, der kun dækker to af fagene, eller skal kun de mål, hvor alle tre naturfag er med, indgå i den praktiske prøve? Skal de tre fag vægtes lige højt? Det er næppe realistisk for alle fælles mål.

Hvordan skal man gøre biologidelen praktisk? Kan eleverne på forhånd have lavet undersøgelser eller indsamlet data og materialer? Så vil det jo være oplagt at komme i gang nu, hvor der sker noget i naturen. Det kan være svært at indsamle noget relevant om vinteren og det tidlige forår. Det samme vil gælde, hvis lærerne skal samle materialer, der skal bruges ved prøven. Hvis eleverne skal have mulighed for at lave projekter/logbøger, som kan bruges (udtrækkes) ved prøven, så skal det jo starte senest ved skoleårets start i august, og lærerne skal have mulighed for at planlægge en undervisning, der tager højde herfor. Det er allerede meget sent, for lærerne er i gang med at booke besøgssteder, undervisningsmaterialer og udarbejde årsplaner. Lærerne har måske behov for at komme på kursus, men kursusudbydere er tilbageholdene, for de ved jo heller ikke, hvad der kommer.

Der er stor forskel på at skulle forberede eleverne på en praktisk biologi- og geografiprøve og på en teoretisk prøve som den elektroniske. Praktisk arbejde er mere tidskrævende. Tænk blot på transporttid, når man skal besøge et renseanlæg, naturhistorisk museum, et mejeri eller Varmelab. I fremtiden skal man nå begge dele også i biologi og geografi, men der er ikke tildelte mere undervisningstid. Der skal bruges andre materialer til en mere praktisk undervisning i biologi og geografi, materialer som skolerne enten ikke har eller ikke har i et omfang, så alle eleverne kan arbejde praktisk. Der kan godt være tale om betydelige indkøb, som der ikke er mulighed for inden for ét skoleår (fx mikroskoper).

I bemærkninger til loven står, at det ikke vil koste skolerne mere, men det passer ikke med virkeligheden. Hvis det fx er fysik/kemilærere, der skal føre klassen til afgangsprøve, så skal biologi- og geografilæreren/-lærerne jo være med til at udarbejde opgaverne / tilrettelægge prøven. Hvad vil man gøre, hvis lærer og censor tilsammen kun dækker to af naturfagene?

Der bør også gøres overvejelser over de digitale prøver. Fx er geografi mere tidkrævende end biologi, fordi eleverne skal bruge tid på at orientere sig i kortmaterialet. Det har en betydning, når den samlede tid kun er 30 minutter. Noget tilsvarende kan gøre sig gældende i fysik/kemi, hvis eleverne fx skal bruge et

elektronisk isotopkort. Det kræver indsigt, nøje overvejelser og et grundigt kendskab til alle tre naturfag, at lave retfærdige elektroniske prøver og omsætningstabeller.

Så vidt jeg ved, er bestemmelserne om prøveformen udskudt på grund af at forhandlingerne om folkeskolereformen har trukket ud. Det var måske en ide at udskyde den nye prøveform yderligere et år til (2014-15), så både elever og lærere får rimelig mulighed til at forberede sig.

Med venlig hilsen

Kamma Rasmussen
(lærer i biologi, fysik/kemi , geografi og matematik)
V Ringgade 64 1.tv
8000 Aarhus C